

KITABU KYAKUA NEHEMIA BULONDOLOZI

Kitabu kyakua Ezra ni kyakua Nehemia bilandile palua Baizraeli vibaapeelue nsambu ya kubwelela ku Izraeli pa kyamba kya buzia bubaali bateekelue mu Persia ni mu Babeli. Nehemia apoozele maano ku vyaalivyakuulua paakale kibumba kizyungulukiile Yeruzalemu. Basambiliile bengi baketekeele nangu Ezra i waalembele ni kukolonghania bitabu bya Milandu ya nsiku, kitabu kya mambo ni kya bubili, pamo ni kitabu kyakua Ezra ni kyakua Nehemia. Kine te Ezra waakitile evio, kuli ni muntu unge waakolonghaniizie bebi bitabu. Kitabu kyakua Nehemia kilinga kyaakolonghaniiziwe mu pepi na myaka 430 NK.

Nehemia waali kateania wa byakumina byakua Artasasta likolo wa ku Pesia, waamulombele likolo nsambu ya kubwelela ku Yeruzalemu kuya kukwasia kukuula paakale bibumba bya muzi wa Yeruzalemu. Artasasta waamupeelee Nehemia nsambu ya kuya kukuula, ni pa kyamba, waamusaakwile Nehemia kuti abe ndabukizi wa mu Yudea, kiputu kya kyalo kizyungulukiile Yeruzalemu (5.14). Anzia kyaali evio, bantu bamo baeziizie kumukaania Nehemia kukuula paakale bibumba bya Yeruzalemu. Mu bukwasu bwakua Leza, mwilo waapwile mu nsiku 52. Pa kyamba, Ezra waamukwasiizie Nehemia kulombola Baizraeli

kuti bapinghane ni Leza paakale.

Bwipi bwa bili mu kitabu kyakua Nehemia

1. Mu katue ka 1 kwita mu katue ka 6 mulondolwelue palwakua Nehemia vi-aabwelele ku Yeruzalemu ni vi-aalombwele mwilo wa kukuula paakale bibumba bya mu Yeruzalemu.
2. Mu katue ka 7 kwita mu katue ka 13 mulandile palua Baizraeli vibaatendekele kwikala mu Yeruzalemu ni vibaali bakonka mizilo yakua Leza.

Nehemia wapepela bantu bakue

¹ Totu i twebw twakua Nehemia mwina Hakalia.

Lunaali mu Susani muzi ukata wa kyalo, mu mwezi wa Kisileu mu mwaka wa 20 mu kuteeka kwakua Artasasta,

² Hanani, umo wa mu balupua bane waizile pamo ni bange balalume kufuma ku kyalo kya Yudea. Naabeepuziizie palua Bayuda baasyele pasili kutwalua mu buzia, ni mpunda palua Yeruzalemu.

³ Bangasukile nanguye, pa balia baabwelele kufuma mu buzia, balia bekeele mu kiputu kya kyalo, bali mu lyemo likata ni kufuupulua sana. Kibumba kya Yeruzalemu ni kyo kyaatuutilue, ni milyango yakue yaaziziiziwe na mulilo.

⁴ Lunaunvwile evio, naikeele ni kutendeka kulila.

Naakitile nsiku ingi nalimukulosia ni kuizilika bilio pamo ni kupepa kuli Leza wa mwiulu.

⁵ Naalandile nangue, “We Mulopue Leza wa mwiulu, Leza Mukulu aliwatiinia, we aliwafikilizia kipingo kyobe kya ntono ku balia bakutonene ni kunakila milao yobe,

⁶ twilizia mapepo ane ne mubombi obe lundinapepa busiku ni koba pa mulandu wa babombi bobbe Baizraeli, nalapila bibalo byetu fwe Baizraeli, bibalo binaakubalile nene ni byaakubalile bantu ba mu nghanda ya babikolue bane.

⁷ Twaakitile bilubo bingi, kabili tetwaanakiile milao ni nsokezi pamo ni mizilo nga muwaamwaniine mubombi obe Musa.

⁸ ✧ Nakupaapaata wizukile keebo kawaamwanine mubombi obe Musa nangue, ‘Kine mwaluvia, naakamisalanganhiizia ku ntundu inge.

⁹ ✧ Inzi kine mwabwela kuli nene ni kunakila milao yane ni kwikita, anzia kine bantu benu bali mu buzia kule kupeleele kyalo, naakabaleeta ni kubakolonghania pa nkendo inaasaakwile kuti ngie nalanga kubapo kwane.’

¹⁰ “Baba i babombi bobbe, kabili i bantu bobbe bawaapususiizie na buvinde bobbe bukata na maka a kuboko kobe.

¹¹ We Mulopue, nakupaapaata utwilizie mapepo ane ne mubombi obe, ni mapepo a babombi bobbe bawamiinue kukindika liina lyobe, kabili nakulomba un'mpaale bono busiku, ni kumulengia ozu muntu anghunvwileko nkumbu.”

Pa ozo musita naali kateania* wa divai yakua

✧ 1:8 1.8: Bal 26.33 ✧ 1:9 1.9: Mam 30.1-5 * 1:11 1.11 *Kateania*: muntu waali waminankemo ntanzi ya likolo kubamba kumina

likolo.

2

Nehemia wapeelua nsambu ya kuya kukuula paakale Yeruzalemu

¹ Mu mwezi wa Nisani, mu mwaka wa 20 mu kuteeka kwakua likolo Artasasta lu-aaleeteelue divai, naipokeleele ni kumutwalila likolo. Pa ozo musita naali nsinamonekepo wa bulanda ku menso akue, inga sie bobo bwenka busiku.

² Likolo wangipuziizie, “Wewe teulwele, ale kiubeelele ni bulanda ni kiki? Uli nga we ali ni bwavia mu mutima.”

Ni nene naatiinine sana.

³ ✧Na-asukile, “We likolo, ba wali ni bukose muyayaya. Ale ndikuwaminua syani koku muzi wane waaziikiluemo babikolue bane wasyele kibolia ni milyango yonse yaziziiziwe na mulilo?”

⁴ Likolo wangipuziizie, “Ukebeleki?”

Ni ne naapepele kuli Leza wa mwiulu.

⁵ I lunaamwasukile likolo nangue, “Kine kuti kyamuwamina likolo, kabili kine ne mubombi obe naitabilua ku menso obe, kuti kyawama untume ku Yudea mu muzi uziikiluemo babikolue bane kuti nkabe kuya kukuula paakale.”

⁶ Likolo wangipuziizie ni nabeeza waikeelee pepi nakue nangue, “Lwendo lobe lwaakaba lwa nsiku inga? Kabili waakabwela musitaki?” Evi kyamuwaamiine likolo kuti an'mpeelee nsambu ya kuya, ni nene i pakumwana musita.

⁷ Kabili naamwanine likolo nangue kine kuti kyamuwamina, an'mpeelee mpapulo ya kutwala

✧ 2:3 2:3: 2 Mak 25.8-10; 2 Mil 36.19; Yer 52.12-14

ku ndabukizi ya mu biputu bya kyalo bya ku bwala mwenzi evi bakangitabizie kupita mpaka kuya kufika mu Yudea,

⁸ kabili nalomba n'mpeelue lupapulo lwa kutwala kuli Asafu aliwasunga musitu wakua likolo, evi nkapeelue mbao ya kukita milyango ya byubo bya Nghanda yakua Leza, ni milyango ya mu kibumba kya muzi, ni ya mu nghanda mu naakaba naikala. Ni likolo wan'mpeelee mwaali mwabeeleeele buwame bwakua Leza pali nene.

⁹ Kupwako, naya kufika ku ndabukizi ya mu biputu bya kyalo bya ku bwala mwenzi wa Efrati, nabapeela mpapulo yaafumine kuli likolo. Ni likolo wantumine pamo ni bakulu ba balukale, ni baseli ba pa bafarasi kuti ngie pamo nabo.

¹⁰ Sanibalati Muhori, ni kiloolo Tobia Muamoni lubaunvwile ezi mpunda, baafiitilue sana pa mulandu wa muntu waizile kukebela Baizraeli mutende.

Nehemia wakazia bibumba bya Yeruzalemu

¹¹ Lunaafikile ku Yeruzalemu, naikeeleko nsiku itatu, pa kyamba kya nsiku itatu,

¹² naabuukile busiku, pamo ni bange bantu, kabili nsyaabwilileko muntu keebo kana-aninue na Leza wane kakuti nkabe kukita ku Yeruzalemu, kabili nsyaile na tunge tunama, inga sie kalia kanaali naselelepo.

¹³ Naafumiine ku mulyango wa lulambe busikunke, lya ku lubali lwa kiina kya menda kya nghina nzoka, ni ku mulyango wa kizyalala, ni kumona kibumba kya Yeruzalemu vikyaali kyatuutilue, ni milyango viyaali yaziziiziwe na mulilo.

¹⁴ Kabili naile mpaka ku mulyango wa kasulo, ni ku kiziba kyakua likolo, inzi tekwaali nkendo ya kupitapo ni punda unaali naselelepo.

¹⁵ Kupwako, nasela busikunke mu lulambe nalimukukazia kibumba kya muzi. Pa kyamba naabwelele ni kuya kwingila pa mulyango wa lulambe unaafumiinepo.

¹⁶ Babiloolo tebaamanine kunaali naile, kabili tebaamanine kinaali nakita. Bayuda, ni babita-mbua, ni bamasiiko, ni babiloolo, pamo ni balia bonse baali babomba ezi miilo, nsyaababwilile.

¹⁷ Kupwako, nabaana nangu, “Mone maavia atuli nao, Yeruzalemu wasyala kibolia, ni milyango iziziiziwe na mulilo! Ize tukuule paakale kibumba kya Yeruzalemu, evi tekuti tuye twafuupulua kabili.”

¹⁸ Naabalondolwelele buwame bwakua Leza vibwaali bwali pali nene, ni vina-aninue kuli likolo.

Baalandile nangu, “Ale twende tukuule paakale.” Kupwako, babamba ozu mwilo uweme.

¹⁹ Inzi Sanibalati Muhori, ni kiloolo Tobia Muamoni, pamo ni Gesemi Muarabu lubaunvwile ezi mpunda, baatusekele sana ni kutupunika balanda nangu, “Ni kiki keki kimulimukukeba kukita? Mulimwakeba kumusangukila likolo?”

²⁰ Naabaasukile, “Leza wa mwiulu waakatu-paala. Ni pakako, fwe babombi bakue twakaba kubamba kukuula paakale, inzi mwemue temuli na nsempu, ao nsambu, kabili temukalangulukua mu Yeruzalemu.”

3

Kibumba kya Yeruzalemu kyakuulua paakale

¹ Eliasibu Kitambua Mukulu, waabuukile ni kuya pamo ni lupua lwakue lwa babitambua ku kukuula mulyango wa mikooko. Bauzuukizie ni kubiikamo mulyango yakue kubambila ku lupungu lwa katua kamo mpaka ku lupungu lwa Hananeli.

² Kufuma papo paapeziizie Eliasibu, bantu ba ku Yeriko i baatwaliliile kukuula paakale.

Zakuri mwina Imuri ni ye i waatwaliliile kukuula paakale paapeziizie bantu ba ku Yeriko.

³ Baana balalume bena Hasena i baakuulile paakale mulyango wa lisabi. Baabiikile miilimiili, ni mulyango, ni byela, ni minkolonto.

⁴ Meremoti mwina Uria, Uria mwina Hakosi, i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo.

Mesulamu mwina Berekia, Berekia mwina Mesezabeli, i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo.

Sadoki mwina Bana, i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo.

⁵ Bantu ba ku Tekoa i baakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo. Inzi bakulu babo tebaakwasiizieko miilo ya bemanizi ba miilo.

⁶ Yoyada mwina Pasea ni Mesulamu mwina Besodia, i baawamiizie mulyango wa kale, baabiikilemo miilimiili ni mulyango, ni byela pamo ni minkolonto.

⁷ Melatia Mugibeoni, Yadoni Mumerono, ni bantu ba ku Gibeoni, ni ba ku Misipa, bantu ba mu buteeko bwakua ndabukizi wa kubwala

mwenzi wa Efrati, i baakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo.

⁸ Usieli mwina Harihaia, umo wa pa babombi baali basungulula oro, i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo.

Hanania umo wa pa babombi ba kukita manukato, i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo. Baakuulile Yeruzalemu yalumine mpaka pa kelia kibumba kikata.

⁹ Refaia mwina Huri, kateeka wa kitika kya kiputu kya Yeruzalemu, i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo.

¹⁰ Yedaia mwina Harumafi, i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo kyakenteene ni nghanda yakue.

Hatusi mwina Hasabunia i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo.

¹¹ Malkia mwina Harimu, ni Hasubu mwina Pahati-Moabu, i baakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo ni lupungu lwa kikuka.

¹² Salumu mwina Halohesi, kateeka wa kitika kya kiputu kya Yeruzalemu, pamo ni baana bakue bakazyana, i baamukwasiizie kukuula paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo.

¹³ Hanuni, pamo ni bekazi ba mu Zanoa, i baakuulile paakale mulyango wa lulambe. Baukuulile ni kubiikamo mulyango, ni byela pamo ni minkolonto, ni kulundako metre 450 mu kuleepa kwa kibumba mpaka pa mulyango wa kizyalala.

¹⁴ Malkia mwina Rekabu, kateeka wa Beti-Karemu, i waakuulile paakale kiputu kya

kibumba kyaakonkelepo ni kubiikamo milyango, ni byela pamo ni minkolonto.

¹⁵ Salumu mwina Kolihoze, kateeka wa ku Misipa, i waawamiizie mulyango wa kasulo, i waukuulile paakale ni kubiikapo mutenge, wabiikamo milyango, ni byela pamo ni minkolonto ni kukuula paakale kibumba kya kiziba kya Siloamu, pepi ni bukaba bwakua likolo, mpaka mu biselelo tukookele twafumine ku muzi wakua Daudi.

¹⁶ Nehemia, mwina Azibuku kateeka wa kitika kya kiputu kya ku Beti-Suri, i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo mpaka ku nghanda ikata ikenteene ni kilibu kyakua Daudi, mpaka ku kiziba kya menda kyaimbilue na bantu, kabili mpaka ku nghanda ya babipami.

¹⁷ Balawi baali balombwelue na Rehumu mwina Bani, i baakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo.

Hasabia, kateeka wa kitika kya kiputu kya kyalo kya Keila, i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo.

¹⁸ Binui mwina Henadadi, kateeka wa kitika kya kiputu kya kyalo kya Keila, i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo.

¹⁹ Ezeri mwina Yeshua, kateeka wa ku Misipa, i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo, kabili i waakuulile paakale ni ku nkendo inge kine uliwasela waya lya ku nghanda ya bilwilo, pa lipeto lya kibumba.

²⁰ Baruku mwina Zabai, i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo pamo ni mu nkendo inge kutula pa lipeto lya kibumba,

mpaka pa mulyango wa nghanda yakua Eliasibu Kitambua Mukulu.

²¹ Meremoti mwina Uria, Uria mwina Hakosi, i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo, kabili waakuulile paakale ni mu nkendo inge, kutendekela pa mulyango wa nghanda yakua Eliasibu, mpaka pa mpeleezio ya ezio nghanda.

²² Babitambua baafumine mumbali Yeruzalemu, i baakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo.

²³ Benyamina ni Hasubu, i baakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo kyakenteene ni nghanda yabo.

Azaria mwina Maseia, Maseia mwina Anania, i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo lya mumbali nghanda yakue ye mwine.

²⁴ Binui mwina Henadadi, i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo, kabili waakuulile paakale ni kunge, kutendekela pa nghanda yakua Azaria, mpaka pa lipeto lya kibumba, kabili mpaka pa kafuli.

²⁵ Palali mwina Uzai ni ye i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo kutula pa lipeto lya kibumba, ni ku lupungu luleepeesie pa nghanda ya bukolo ili pepi ni musolo wa bakalinda.

Pa kyamba kyakue, waakonkelepo ni Pedaia mwina Parosi,

²⁶ pamo ni babombi ba mu Nghanda yakua Leza, babo baali baikeele ku lupili lwa Ofeli, babo i baakuulile paakale kibumba kikenteene

ni mulyango wa menda lya ku kabanga ni ku lupungu luleepeesie.

Bakuuli bange

²⁷ Bantu ba ku Tekoa i baakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo ni mu nkendo inge walungheeme lya kolia kufumine lupungu luleepeesie, kabili mpaka ku kibumba kya pa lupili lwa Ofeli.

²⁸ Pa muulu mulyango wa farasi, paakuulilue paakale na babitambua, kubalua kitambua waakuulile paakale pa ntanzi ya nghanda yakue.

²⁹ Sadoki mwina Imeri, i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo kyaali kyali pa ntanzi ya nghanda yakue.

Semaia mwina Sekania kalinda wa pa mulyango wa ku kabanga, i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo.

³⁰ Hanania mwina Selemia, ni Hanuni mwana wa mutanda mwina Zalafi, i baakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo, kabili baakuulile paakale ni mu nkendo inge.

Meslamu mwina Berekia, i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo kyaali kyali pa ntanzi ya nghanda yakue.

³¹ Malkia umo wa pa babombi baali basungulula oro, i waakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo mpaka ku nghanda ya babombi ba mu Nghanda yakua Leza ni ya basulu iken-teene ni mulyango wa bakalinda ba pa mulyango, kabili mpaka pa muputule wa pa muulu wa mu kafuli.

³² Babombi baali basungulula oro pamo ni basulu, i baakuulile paakale kiputu kya kibumba kyaakonkelepo, kabili i baakuulile pa bukata bwa muputule wa pa muulu wa mu kafuli, mpaka pa mulyango wa mikooko.

4

Balwani balwisia miilo

¹ Sanibalati lu-aunvwile nangue twaali twalimukukuula paakale kibumba, waafitilue ni kukisua mutima, ni kutendeka kubapunika Bayuda.

² Waalandile ntanzi ya balupua bakue, ni ntanzi ya balukale ba Basamaria nangue, “Kubako baba Bayuda bananghani kuti bakitaki? Eba, kuti baikuulila paakale kyubo? Kubako kuti baelelamo ni ngelelo? Kutu bapua mu busiku bumu? Kubako kuti babombia mabue elikiliilue na mului uziile wa bintu bituutikile?”

³ Kupwako, Tobia Muamoni waali wali pepi nakue walanda nangue, “Keki kibalimukukuula paakale anzia kine mumbue waiza kuselapo, kuti wabunghumuna kibumba kyabo kya mabue.”

⁴ Ni ne naapepele, “Twilizia we Leza wetu, pantu twakila kufuupulua. Ozu mufuupula ubabwelele bo bene, baleke bateekue buzia mu kyalo kya bweni,

⁵ kabili tekuvimba bubi bwabo ao kweleela bibalo byabo, pantu bakikuluvia ntanzi ya balia balibakuula.”

⁶ Ni pakako, fwefue twatwaaliliile kukuula paakale kibumba, kibumba kyonse twakikuulile mpaka pa bukata mu kutuuluka kwa kibumba,

pantu bantu baali bali ni mutima wa kubomba miilo.

⁷ Kabili Sanibalati ni Tobia, ni Ba-arabu, ni Ba-amoni, ni Ba-asidodi, lubaunvwile nangu miilo ya kukuula paakale kibumba kya Yeruzalemu itwaliliile, ni palia paali patuutikile pakizibua, baakilile kufiitua.

⁸ Libumba lyabo lyonse, lyaabambile kukambila kuti beze balwisie Yeruzalemu ni kuleeta kinvulunghania mukati muzi.

⁹ Inzi twaapepele kuli Leza wetu, ni kubiika bakalinda bakutukingilila busiku ni koba.

¹⁰ Pa ozo wenka musita Bayuda baalandile evi, “Maka a balia balibatwama bitwamo akeepa, Kabili pali mului ukata wa bintu bituutikile bya kutwanzia kukuula paakale kibumba.”

¹¹ Balwani ni bo baalandile nangu, “Tebakaba kumana ao kumona musita utwakaba kwiza pakati kabo ni kubeepaya, pamo ni kulovia ozu mwilo wabo.”

¹² Bayuda baali baikeele pepi ni balwani betu lubaunvwile twebwabo, baizile kutusoka nghendo lyanondo nangu, “Konse kumwaakaya, baakamisakukila.”

¹³ Ni pakako, naabiikile bantu ku kyamba kya kibumba kiipi ni paali pali tepanakuulue, naabiikilepo bantu mubabeelele mu lupua lwabo, bantu baali bali ni bipanga byabo, ni mikuuki, pamo ni mata abo.

¹⁴ Lunaamwene nangu bantu batooboka, naabaanine babiloolo, ni bemanizi, pamo ni bantu bange bonse nangu, “Tekutiine balwani benu, languluke vili bukulu bwakua Mulopue ni vi-ali ni maka. Kansi lue ni balwani benu

pa mulandu wa lupua lweni ni baana benu balalume ni banakazi, ni pa mulandu wa bakazi benu, pamo ni nghanda yenu.”

¹⁵ Balwani betu lubainikile nangue twaunvua kale mpunda, ni kwinka nangue Leza waki-noona mapange abo, fwe bonse twaabwelele ku kibumba kubalua muntu pa mwilo wakue.

¹⁶ Kutula pa ozo musita, nsempu ya babombi bane baatwaliliile kubomba koku inge nsempu ya babombi yalimukubomba mwilo wa bukalinda batweme mikuuki, ni bisoolelo, ni mata, ni makanzu a byela. Babiloolo betu baali bali ku lubali lwa Bayuda

¹⁷ baali bakuula kibumba. Balia baali batwama bitwamo bya makuule, kubalua muntu waali wabomba na kuboko kumo ni kunge wakwete kilwilo.

¹⁸ Bakakuula ni bo, kubalua muntu waali wakuula wakakile kipanga mu kitungu. Ni wakulizia ntandala waali wali pepi ni nene.

¹⁹ Naabaanine babiloolo, ni bemanizi, pamo ni bantu bange bonse nangue, “Miilo ivulile, kabili itanine, ni fwefue twakisalangananiwa mu kibumba kubalua muntu kule ni mwinakue,

²⁰ lyonse kine mwaunvua ntandala yalila, palamineko, pantu Leza wetu alikutulwila.”

²¹ Ni pakako, twaatwaliliile kubomba, bangapo pakati ketu baali batweme mikuuki kutula lukeelekele mpaka musita wa kumoneka kwa ntanda.

²² Ozo wenka musita, na-anine kubalua mwalalume pamo ni mubombi wakue bekale mu Yeruzalemu musita wa busiku, evi tuye twali

ni bakutusunga musita wa busiku, ni musita wa koba baye batwaliliile kubomba.

²³ Ni pakako, nene ni lupua lwane, ni babombi bane, ni bakalinda baali bankonkele, tetwaavu-ulile ngubo yetu. Kubalua muntu waali waya ku kutapa menda watweme ni kilwilo kyakue.

5

Nehemia wakwasia bapabi

¹ Pa kyamba kwaunvwikile mizowa ya bantu, ni ya bakazi babo, baali balimukwitendookela Bayuda nabo.

² Bantu baali balanda nangue, “Fwefue ni baana betu balalume ni banakazi tuvulile, kansi tupalile kupeeluako nghano tulie tukeeza kufua.”

³ Kwaali ni bange baali balanda nangue, “Twakibiikia makaba etu kuba kikwatizi, ni makaba a mizabibu, ni nghanda yetu, pakuti tukabe ni nghano pa musita wa nzala.”

⁴ Kabili bange baali balanda nangue, “Twakikopa nfolanga ya kuti tukasonke musonko wa bisonso byetu, ni makaba a mizabibu kuli likolo.

⁵ Fwefue tuli sie bantu bamo, ni baana betu bali sie nga baana babo. Anzia kili evio, tupatikizi-iziwe kutwala baana betu mu buzia, ni bamo ba mu baana betu bakazyana tebasyali kale bazia, tetuli na ka kukita pantu bisoka byetu, ni makaba etu a mizabibu tebisypokelue na bantu bange.”

⁶ Naafitilue sana lunaunvwile kwitendooka kwabo ni bulanzi bwabo.

⁷ ☆ Pa kyamba, naamwene kuti nsoke ba-

biloolo ni bakateeka nabaana nangu, “Mwemue mulimwakopia bya kaloba ku bantu.”

Ni pakako, naakolonghaniizie bantu bengi kuti nande nabo.

⁸ Naabaanine nangu, “Fwefue kukonkana ni buvinde bwetu, twakilubula Bayuda netu baasitilue na Bazima. Eba, kabili ni mwe-mue temwakeba kubasisia kuti ni fwe tubasite paakale?” Tapaali muntu waalandilepo kantu, bonse baikeele sie tondolo.

⁹ Kabili naalandile evi, “Bintu bimulimukukita tebiweme. Ale mwa-andiluaki kutiina Leza wetu evi balwani betu Bazima tekuti baye bali na nsambu ya kuya batutuka?

¹⁰ Ni nene wenka ni balupua bane pamo ni babombi bane, ndinabakopesia nfolanga ni ng-hano. Ni pakako, tulekele kukopia bya kaloba.

¹¹ Ale babweziizie byonse bimwaali mwabakopia bya kaloba: bisonso byabo, makaba a mizabibu, ni makaba a mizeituni, ni nghanda yabo, pamo ni kibwezia kyonse kimwaalundilepo pa nfolanga, ni pa nghano, ni pa divai pamo ni pa mafuta.”

¹² Kupwako, ni bo balanda nangu, “Tulikubabweziizia, kabili tetukasonza kantu ka kaloba kuli bene, tulikukita muwalandila.”

Naakuutile babitambua, evi babiloolo ni bakateeka balape nangu baakakita nga mubaalandi-ile.

¹³ Pa kyamba, naakunkile nkanzu yane nalandanda nangu, “Kubalua muntu asikaba kufikilizia keki kilapo, Leza amukunke ni kumufumia mu nghanda yakue pamo ni mu miilo yakue. Akunkike pasili kusyala na kantu.”

Libumba lyonse lyaalandile nangue, “Evio sile. Yawe alumbue.” Bantu ni bo baakitile nga vibaalapile.

Nehemia wakaana kwipeela bunonsi

¹⁴ Kabili kutula sie lunaabiikilue kuba mulombozi wa mu kyallo kyakua Yuda, kutendeka mu mwaka wa 20 mpaka mu mwaka wa 32 mu kuteeka kwakua likolo Artasasta, nene ni lupua lwane twaapwile myaka lyanondo ni ibili, pasili kulia bilio bya bandabukizi.

¹⁵ Inzi bandabukizi bantangiliile, baali babiibikizia bantu ni kubapoka bilio ni bya kumina, kukila shekeli 40 ya nfolanga ya bityele, ku mpeleezio, babombi babo ni bo baatendekela kubiibikizia bantu, inzi nene nsyakikita evio pantu ndinatiina Leza.

¹⁶ Ee, naatwaaliliile ni miilo ya keki kibumba, kabili tetwaasitile bukaba, ni babombi bane bonse baali baiza kukolonghana pamo ni nene ku kubomba.

¹⁷ Ku meza yane kwaali kwaiza kulia bantu 150, Bayuda ni bakateeka, kubiikapo ni balia baafumine ku byalo byaali byatuzyungulukiile.

¹⁸ Ni bilio byaali byateaniwa bya busiku bumo, paali paelekua nghombe umo ndume, ni mikooko iweme mutanda, kabili baali bandeetela ni tooni, ni bukonto bwa bya kumina bya kubalua musango, lwendo lumu mu nsiku lyanondo, anzia evio, pa mulandu wa bebi bintu byonse, nsyaakebele bilio ku bantu, pantu kubiibikiziiwa kwaali kwakilile ku babo bantu.

¹⁹ We Leza wane nanguluke pa mulandu wa buwame bunakikitila baba bantu.

6

Balwani bamukambila Nehemia

¹ Sanibalati, ni Tobia, ni Gesemi Muarabu, pamo ni balwani betu baali basyelepo lubaunvwile mpunda nangue, nakikuula paakale kibumba, kabili nangue tekusyele nkendo ituutikile, anzia pa ozo musita naali nsinabiike milyango,

² Sanibalati ni Gesemi baalaiziizie mikenzi ya kunghana nangue, “Iza mu muzi umo wa mu lulambe lwa Ono.” Inzi mapange abo aali a kunkitila kibiipile.

³ Ni nene naalaiziizie mikenzi kwabo ya kubaana nangue, “Ezi miilo indimukubomba ni ikata, ni pakako, nene nsiizako. Ale kindikwimikila miilo pa mulandu wa kwiza koko ni kiki?”

⁴ Ni bo baatwaliliile kulaizia nghendo yonse ina balanda sie twebbo tumonke, ni ne nakaana sie.

⁵ Kabili Sanibalati waatumine mubombi wakue watweme ni lupapulo tekuba lwaizeelue. Lolu lwaali lwendo lwa busaano.

⁶ Mu lupapulo mwaali mwalembelue evi,

“Mpunda ilimukunvwika ku Bazima, ni Gesemi alimukusininkizia nangue wewe pamo ni Bayuda, mulimukukambila kwisangula. Ni pakako, i kimulimukukuulila paakale kibumba. Kukonkana ni ezio mpunda, wewe ulimukukeba kuba likolo wabo.

⁷ Wewe usoobwele bakabika bakuti babakule pa mulandu obe mu Yeruzalemu nangue mu kyalo kya Yudea muli ni likolo, ni evi likolo wakaba kubwilua mubeeleele ezi milandu. Ni pakako tupalile kulanzyania.”

⁸ Ni nene na-asukile nangue, “Bebi biwalanda tebiliko, walanda sie bya mu mutue obe.”

⁹ Baba bonse balimukukeba sie kututiinia balanda nangue, “Bakaba kunakapo sie, ni miilo teikaba kubombeka.” Inzi naamulombe Leza nalanda, “Ale n'mpeelee maka.”

¹⁰ Busiku bumo naile ku nghanda yakua Se-maia mwina Delaia, Delaia mwina Mehetabeli waali waizaliilue mu nghanda yakue. Ni ye waalandile nangue, “Twende tusaakaane mu Nghanda yakua Leza ni kwikiikilila pantu bakambiile kwiza kukwipaya. Ee, kwiza kukwipaya busiku.”

¹¹ Naalandile evi, “Kubako muntu ali nga nene kuti wabutuka? Kubako muntu ali nga nene kuti waingila mu Nghanda yakua Leza kuti epususie? Nene nsingilamo.”

¹² Kisinka nainikile nangue taatuminue na Leza, inzi waakitile sie ezi mbiko pa mulandu wane, pantu Tobia ni Sanibalati baamulipile.

¹³ Baamulipile kuti eze antiinie, evi pa nduvia bamone mulandu ubi wa kunfuupwilapo.

¹⁴ “We Leza wane languluka Tobia ni Sanibalati kukonkana ni bikitua byabo, kabili languluka ni Noadia kabika mwanakazi, ni bange bakabika basyelepo balimukukeba kuntiinia.”

Kibumba kyapua kukuulua paakale

¹⁵ Kibumba kyaakuulilue nsiku 52, ni kyo kyaapwile pa nsiku 25 ya mwezi wa Eluli.

¹⁶ Balwani betu bonse lubaunvwile evio, balia Bazima bonse baali batuzyungulukiile ni bo baatiinine ni kwitoobokelela bo bene, pantu

bainikile nangue ezio miilo yaabombelue na buk-wasi bwakua Leza wetu.

¹⁷ Mu ezio nsiku, banombozi ba Bayuda baali bamutumiine Tobia mpapulo ingi, ni maasuko akua Tobia aali afika kuli bene.

¹⁸ Mu Yudea mwaali bantu bengi baali balapile pa mulandu wakue, pantu waali muko wakua Sekania mwina Ara, ni Yohanani mwanaye waali waupile mwina Mesulamu mwina Berekia.

¹⁹ Kabili baalandile bikitua byakue biweme kuli nene, ni ye baamwanine vinaalandile. Inzi Tobia ni ye waatwaliliile kuntumina mpapulo ya kuntiinia.

7

¹ Kibumba lukyaali kyasyapwile kukuulua paakale, ni milyango luyaali yasyabiikilue, ni bakalinda ba milyango, ni bakemba, ni Balawi basyababiikile,

² Naamubiikile Hanani umo wa mu lupua lwane kuba kalinda wa Yeruzalemu, pamo ni Hanania waali wali kiloolo wa balukale baali balinda kyubo kya Yeruzalemu pantu Hanania waali wa kisinka, kabili waali watiina Leza kuk-ila vyaali vyatiina bange bantu.

³ Naabaanine nangue, “Milyango ya Yeruzalemu tekuti iye yaizulua mpaka sie koba kasyaselele, ni musita onse bakalinda lubakiimeene pa mwilo wa kulinda, milyango iye yaizeelue yakiikilue, kabili mubiikepo bekazi ba mu Yeruzalemu kuti baye bali bakalinda, kubalua muntu pa musita wakue, kabili kubalua muntu aye waimeene wakentele ku nghanda yakue.”

Mpendua ya bantu baabwelele kufuma mu buzia

(Ezra 2.1-70)

⁴ Muzi wa Yeruzalemu waali waleepele kabili watanine, inzi bantu tebaali bavulilemo, ni mo mwaali temunakuulue nghanda.

⁵ Mu mutima mwane Leza waabiikilemo malanga akukolonghania babiloolo, ni bakateeka, ni bantu bange kuti bapendue kukonkana ni mubabeelele mu nvyalo. Naasangile kitabu kyaali kyalembeluemo balia baabwelele mu lwendo lwa mambo. Ni ne naamwene balembeluemo.

⁶ Baba i bekazi ba mu kiputu kya kyalo, balia baafumine mu buzia, bantu ba mu balia baatwelue kuli Nebukadneza likolo wa ku Babeli, baba bantu baabwelele mu Yeruzalemu ni mu Yudea, kubalua muntu mu muzi wakue.

⁷ Balia baizile pamo ni Zerubabeli meena abo ni aza: Yoshua, ni Nehemia, ni Azaria, ni Ramia, ni Nahamani, ni Mordekai, ni Bilsani, ni Misipereti, ni Bigwai, ni Nehumu, pamo ni Bana.

Mpendua ya balalume Baizraeli ni ezi:

⁸ Bena Parosi baali 2,172.

⁹ Bena Sefatia baali 372.

¹⁰ Bena Ara baali 652.

¹¹ Bena Pahati-Moabu, bena Yeshua ni Yoabu, baali 2,818.

¹² Bena Elamu baali 1,254.

¹³ Bena Zatu baali 845.

¹⁴ Bena Zakai baali 760.

¹⁵ Bena Binui baali 648.

¹⁶ Bena Bebai baali 628.

¹⁷ Bena Azgadi baali 2,322.

¹⁸ Bena Adonikamu baali 667.

- 19 Bena Bigwai baali 2,067.
- 20 Bena Adini baali 655.
- 21 Bena Ateri, benzikulu bakua Hezekia, baali 98.
- 22 Bena Hasumu baali 328.
- 23 Bena Besai baali 324.
- 24 Bena Harifu baali 112.
- 25 Bena Gibeoni baali 95.
- 26 Bantu ba ku Betlehemu, ni ba ku Netofa baali 188.
- 27 Bantu ba ku Anatoti baali 128.
- 28 Bantu ba ku Beti-Asimaweti, baali 42.
- 29 Bantu ba ku Kiriati-Yearimu, ni ba ku Kefira, ni ba ku Beroti, baali 743.
- 30 Bantu ba ku Rama, ni ba ku Geba, baali 621.
- 31 Bantu ba ku Mikimasi baali 122.
- 32 Bantu ba ku Beteli, ni ba ku Ai baali 123.
- 33 Bantu ba ku muzi unge wa Nebo baali 52.
- 34 Bantu ba ku muzi unge wa Elamu baali 1,254.
- 35 Bena Harimu baali 320.
- 36 Bantu ba ku Yeriko baali 345.
- 37 Bantu ba ku Lodi, ni ba ku Hadidi, pamo ni ba ku Ono, baali 721.
- 38 Bena Sena baali 3,930.
- 39 Babitambua, bena Yedaia, ba mu nghanda yakua Yeshua, baali 973.
- 40 Bena Imeri baali 1,052.
- 41 Bena Pasuri baali 1,247.
- 42 Bena Harimu baali 1,017.
- 43 Balawi, bena Yeshua i kulanda nangu Kadimieli, pamo ni bena Hodavia baali 74.
- 44 Bakemba, bena Asafu baali 148.
- 45 Bakalinda ba pa mulyango, ni bena Salumu, ni bena Ateri, ni bena Talmoni, ni bena

Akubu, ni bena Hatita, pamo ni bena Sobai, baali 138.

⁴⁶ Babombi ba mu Nghanda yakua Leza,

beni Siha, ni bena Hasufa, ni bena Tobaoti,

⁴⁷ ni bena Kerosi, ni bena Sia, ni bena Padoni,

⁴⁸ ni bena Lebana, ni bena Hagaba, ni bena Salmai,

⁴⁹ ni bena Hanani, ni bena Gideli, ni bena Gahari,

⁵⁰ ni bena Reaia, ni bena Resini, ni bena Nekoda,

⁵¹ ni bena Gazamu, ni bena Uza, ni bena Pasea,

⁵² ni bena Besai, ni bena Munimu, ni bena Nefusemu,

⁵³ ni bena Bakibuki, ni bena Hakufa, ni bena Harihuri,

⁵⁴ ni bena Basiliti, ni bena Mehida, ni bena Harsa,

⁵⁵ ni bena Barkosi, ni bena Sisera, ni bena Tema,

⁵⁶ ni bena Nezia, ni bena Hatifa.

⁵⁷ Bantu ba mu luvyalo lwa babombi bakua Solomoni:

Bena Sitai, ni bena Sofereti, ni bena Perida,

⁵⁸ ni bena Yala, ni bena Darkoni, ni bena Gideli,

⁵⁹ ni bena Sefatia, ni bena Hatili, ni bena Pokereti-Hazebaimu, ni bena Amoni.

⁶⁰ Babombi bonse ba mu Nghanda yakua Leza pamo ni bena Solomoni, baali 392.

⁶¹ Baba i balia baabwelele kufuma ku Teli-Mela, ni ku Teli-Harsa, ni ku Kerubu, ni ku Adoni, pamo ni ku Imeri, inzi ba-andilue kulondolola bikolue ni masiiko abo pakuti kisininkiziiwe nangu baali Baizraeli.

⁶² Bena Delaia, ni bena Tobia, ni bena Nekoda, baali 642.

⁶³ Bena babitambua, ni bena Hobaia, ni bena Hakosi, ni bena Barzilai, olia waupile mukazyana mwina Barzilai Mugileadi wa mu mukowa wakua Barzilai, ni kwinkua liina lyabo.

⁶⁴ Babo bantu baakebele butantiko bwa meena abo mu balia baapendeelue nvyalo, inzi tebaamwenekelemo. Ni pakako, baamwenekele kuba batiikeene, i kyaalengele kuti babafumie pa mwilo wa bukitambua.

⁶⁵ ☆Ndabukizi waabakaaniizie kulia bintu bizuukiisie, mpaka musita waakabapo kitambua wa kubombia Urimu ni Tumimu.

⁶⁶ Bantu bonse pamo, baali 42,360.

⁶⁷ Babombi babo, balalume ni banakazi, baali 7,337.

Bakemba balalume ni banakazi baali 245.

⁶⁸ Bafarasi babo baali 736.

Nyumbu* 245.

⁶⁹ Nghamia yabo yaali 435.

Punda yabo yaali 6,720.

⁷⁰ Bamasiiko bamo ba mu basibo, baafumiizie bunonsi bwabo pa mulandu wa ezi miilo. Tirshata waafumiizie mu kipao darkoni 1,000 ya oro, bibakuli 50, bya kuvwala babitambua 530.

⁷¹ Bange bamasiiko ba mu basibo baabiikile mu bukonto bwa miilo, darkoni 20,000 ya oro, ni manemane 2,200 ya mutofue.

☆ **7:65 7.65:** Kuf 28.30; Mam 33.8 * **7:68 7.68** *nyumbu:* Leli liina i kulanda nangué “nama avyelue na punda ndume ni farasi mukota.”

⁷² Ni bantu baasyelepo, baafumiizie darkoni 20,000 ya oro, ni manemane 2,000 ya mutofue, ni bya kuvwala 67 bya babitambua.

⁷³ ☆ Evi babitambua, ni Balawi, ni balia bakalinda ba pa mulyango wa Nghanda yakua Leza, ni bakemba, ni bange bantu, ni babombi ba mu Nghanda yakua Leza, pamo ni Baizraeli bonse, baikeele mu mizi yabo.

Mu mwezi wa kilooba, Baizraeli bonse baile kwikala mu mizi yabo.

8

Ezra wabelengela bantu mizilo

¹ Bantu bonse baakolongheene nga muntu umo pa kifuka kimo kikata kyaali pa ntanzi ya mulyango wa menda. Baamwanine Ezra kasambilizia wa mizilo aleete kitabu kya mizilo yakua Musa yaalailue Baizraeli kuli Yawe.

² Mu busiku bwa mambo bwa mwezi wa kilooba, kitambua Ezra waaleetele kitabu kya mizilo ku libumba lya balalume ni banakazi, ni ku bonse baali ni buvinde bwa kunvua.

³ Ezra waabelengele kitabu pa ntanzi yabo bonse pa musolo waali wali lya pa mulyango wa menda, kutendeka lukeelekeele mpaka koba mukati, ntanzi ya babo balalume ni banakazi, pamo ni bonse baali ni buvinde bwa kunvua, bantu bonse baali batwiliziizie vyaali vyabelengua kitabu kya mizilo.

⁴ Ezra kasambilizia wa mizilo waali waimeene pa kintamba kya bimuti, kyaali kyakitiilue sie pa mulandu wa ezio miilo. Ku kulio kwakue

☆ 7:73 7.73: 1 Mil 9.2; Neh 11.3

kwaali kwaimeene Matitia ni Sema, ni Anaia, ni Uria, ni Hilkia, ni Maseia, ni ku kuso kwakue kwaali kwaimeene Pedaia, ni Misaeli, ni Malkia, ni Hasumu, ni Hasubadana, ni Zakaria pamo ni Mesulamu.

⁵ Ezra waavingulwile kitabu ni bantu bonse bamumwene, pantu waali wali pa muulu kukila bantu bonse, ni lu-aavingulwile sie kekio kitabu, bantu bonse baimeene.

⁶ Ezra waamutasiizie Yawe Leza Mukulu.

Kupwako, bantu bonse baitabizia balanda nangu, “Evio sile! Evio sile!” Koku balendwile maboko mu muulu. Pa kyamba baafukeeme, bakontama ni kumupupa Yawe ni nkebu yabo yakumiizie pansi.

⁷ Bantu lubaimeene kubalua muntu pa kifuka kyakue, baba Balawi, Yeshua, ni Bani, ni Serebia, ni Yamini, ni Akubu, ni Sebetai, ni Hodia, ni Maseia, ni Kelita, ni Azaria, ni Yozabadi, ni Hanania, ni Pelaia, baatendekele kubalondolwela bantu mizilo.

⁸ Baabelengele bwino bwino mu kitabu kya mizilo yakua Leza, ni kulondolola mpaka ni bantu baunvwisia byaali byabelengua.

⁹ Bantu bonse lubaunvwisiizie mizilo, baatendekele kulila. Ni pakako, Nehemia waali ndabukizi, ni kitambua Ezra kabili kasambilizia wa mizilo, pamo ni Balawi balia baali basambilizia bantu, baabaanine bantu bonse nangu, “Bono i busiku buzuuke bwakua Yawe Leza wenu, kansi tekuloosie, ao kulila.”

¹⁰ Nehemia waalandile evi, “Ale bwelele ku ng-handa muye mukite nsikunkulu, mulie manone,

ni kumina divai isonsele. Inzi tekulabe kubapee-lako balia basili na bilio bingi pantu bono busiku i busiku buzuuke bwakua Yawe Leza wetu. Tekuye mwali ni bulanda pantu nsansa yakua Yawe i maka enu.”

¹¹ Ni pakako, Balawi baatalaziizie bantu bonse balanda nangu, “Talale pantu bono busiku buzuukile, kabili tekuye mwali ni bulanda.”

¹² Kupwako, bantu bonse baya ku kulia ni kumina, ni kutwalilako basikwete nsempu ya bilio, ni kusangalala sana, pantu baunvwiizie twebu tubaabelengeelue.

Nsikunkulu ya mitanda

¹³ Busiku bwa bubili, bamasiiko ba mikowa pamo ni babitambua ni Balawi, baamukolong-haniine kalemba Ezra kuti basambilile bwino bwino twebu twa mizilo.

¹⁴ ✧ Ni bo baasangile mwalembelue mizilo ya-aninue Musa na Yawe nangu Baizraeli bapalile bakabe baikala mu mitanda pa busiku bwa nsikunkulu ya mwezi wa kilooba,

¹⁵ kabili nangu, bapalile kupunda mu mizi yabo yonse pamo ni mu Yeruzalemu balanda nangu, “Sele ku lupili muye mutwame misambo ya mizeituni, ni misambo ya mizeituni ya mu kisonso, ni misambo ya ngazi, ni ya bunkindu, ni ya bimuti bingwe bikata, evi muye mwimike mitanda nga mulandiile mizilo.”

¹⁶ Kupwako, bantu baya kutwama misambo, bakitilako mitanda kubalua muntu pa muulu wa nghanda yakue, ni mu misolo yabo, ni mu misolo

✧ **8:14 8:14:** Bal 23.33-36; 23.39-43; Mam 16.13-15

ya Nghanda yakua Leza, ni pa kifuka kikata kili pa mulyango wa menda, pamo ni pa kifuka kikata kya pa mulyango wa Efraimu.

¹⁷ Ni bonse baafumine mu buzia, baakitile mitanda, ni kwikalamo, pantu kutula ku nsiku yakua Yoshua mwina Nuni, mpaka pa bobo busiku, Baizraeli baali tebanakitepo nsikunkulu ya ozu musango. Kabili yaali nsansa ikata sana.

¹⁸ Kubalua busiku, kutula busiku bwa mambo, mpaka busiku bwa mpeleezio, Ezra waali wababelengela bantu kitabu kya mizilo yakua Leza. Ni busiku bwa kilooba, baakitile nsikunkulu. Busiku bwa mwanda kwaali kulonghana kuzuuke nga mubeeleele mafunde.

9

Bantu balapila bibalo byabo

¹ Mu ozo mwezi pa nsiku 24 Baizraeli baakolongheene ni kuizilika bilio bavwele masaaka, ni kuya baipuupile bulongo ku mitue.

² Baizraeli baikekele ku baeni bonse, baimeene ni kutendeka kulapila bibalo byabo ni bilubo bya basibo.

³ Baimeene pa kifuka kyabo ni kubelengelua kitabu kya mizilo yakua Yawe Leza wabo mwila wa nsita itatu, ni inge nsita itatu baali balimukulapila bibalo ni kumupupa Yawe Leza wabo.

⁴ Yeshua, ni Kadimieli, ni Bani, ni Sebania, ni Buni, ni Serebia, ni Bani unge pamo ni Kenani, baimeene mu nkendo ya Balawi balimukupepa Yawe Leza wabo basamwine.

⁵ Pa kyamba, baba Balawi, Yeshua, ni Kadimieli, ni Bani, ni Hesbunia, ni Serebia,

ni Hodia, ni Sebania pamo ni Petahia baalandile nangue,

“Imane mumutasie Yawe Leza wenu wa muyayaya ni muyayaya.”

“Liina lyakue lilumbue, liina likindeeme kukila mapaalo onse ni bulumba bonse.”

Mapepo a bulapilo

⁶ Ezra waalandile,

“We Yawe, wewe bunke bobbe uli Yawe,
Waalengele myulu, ni byonse bilimo,

Kyalo pamo ni byonse bilimo,
Myenzi pamo ni byonse bilimo.

Kubalua kintu ukipeele bukose.

Ni libumba lya mwiulu lililyakupupa.

⁷ ☆ Wewe uli Yawe, Leza waamusaakwile Abram,
Waamufumiizie mu Uri ya Bakaldayo,
Waamwinikile liina lya Abrahamu.

⁸ ☆ Waamwene vi-aali wa kisinka kuli wewe,
Waakitile nakue kipingo

Waalaila kupeela nvyalo yakue kyalo kya
Bakanaani,

Kya Bahiti, ni kya Ba-amori,

Kya Baperizi, ni kya Bayebusi, ni kya Bagirgasi,

Wewe waafikiliizie bulayo bobbe pantu wewe uli mulunghami.”

⁹ ☆ “Wewe waamwene bukyuzi bwa babikolue betu lubaali mu Misri,
Kabili waunvwile malilo abo lubaali kumbali Lyezi lya Kasi.

☆ 9:7 9:7: Kut 11.31; 12.1; 17.5 ☆ 9:8 9:8: Kut 15.18-21 ☆ 9:9 9:9: Kuf 3.7; 14.10-12

10 ✧ Wewe waakitile tupapo pali Farao,
Pa babiloolo bakue bonse, ni pa bantu bonse
ba mu kyalo kyakue,
Wewe waali wamanine babikolue betu
vibaakitiilue bibiipile na Bamisri.

Wewe waikitiile liina lisyaliliile ni lenu kumo.

11 ✧ Waakasaniizie lyezi pa menso a bantu bobbe,
Ni bo baapitile mu lyezi pansi paumine.

Balia baali babakonkele waabatibiziizie,
Nga libue mu menda engi, waababunziizie.

12 ✧ Wewe waalombwele bantu bobbe na lipumpu
lya lilezi musita wa koba,
Na lipumpu lya mulilo musita wa busiku, evi
baye basanikiilue mu nzila mu baali baya.

13 ✧ Wewe waakookele pa Lupili lwa Sinai.
Wewe waalandile nabo wali mu muulu,
Waabapeele bupinguzi bwa nsambu ni ma-
funde a kiine ni alungheeme, pamo ni
mizilo, ni milao iweme.

14 Waabamaniizie Sabata yobe izuuke,
Ni kubapeela milao ni mafunde pamo ni
mizilo kupitila muli Musa mubombi obe.”

15 ✧ “Lubaunvwile nzala waabapeele mukate ku-
fuma mwiulu.
Lubaunvwile kyaka, waabapeele menda ku-
fuma mu mwalala.

Wewe waabaanine bakapyane kyalo.

Kyalo kiwaalaile kubapeela.”

16 ✧ Inzi babikolue betu baafiiniizie mitima,

✧ 9:10 9:10: Kuf 7.8—12.32 ✧ 9:11 9:11: Kuf 14.21-29; 15.4-5

✧ 9:12 9:12: Kuf 13.21-22 ✧ 9:13 9:13: Kuf 19.18—23.33 ✧ 9:15

9:15: Kuf 16.4-15; 17.1-7; Mam 1.21 ✧ 9:16 9:16: Mpe 14.1-4;

Mam 1.26-33

- Kabili tebaatonene kutwilizia milao yobe.
- 17 ☆ Baakeene kunakila, kabili tebaalangulukile
tupapo tuwaakitile pakati kabo,
Inzi baafiniizie mitima yabo,
Ni mu kwisangula kwabo, baibiikile mukulu wa
kubalombola,
Evi babwelele mu buzia bwabo.
Inzi wewe uli Leza aliwaeleela,
Wewe uli ni buwame, ni nkumbu ingi, kabili
tewizi kulenga kufitua,
Wewe wizuzi ntono. Ni pakako, tewaabale-
keelele.
- 18 ☆ Ee, musita ubaikitiile musoka wa nghombe
wa kusungulula,
Baalandle nangu ozu i leza wenu waamifu-
miizie ku Misri.
Lubaakitile bintu bikata bya mufuupula,
- 19 ☆ “Wewe kukonkana ni bwingi bwa nkumbu
yobe, tewaabalekeelele mu kaseeba.
Lipumpu lya lilezi telyaalekeele kubalom-
bola musita wa koba,
Lipumpu lya mulilo telyaalekeele
kubalombola musita wa busiku, evi liye
lyabasanikiile ni kubalangilila nzila ya
kuyamo.
- 20 Wewe waabapeele Mweo obe uweme
wakubasambilizia,
Kabili waabapeele maana a kulia ni menda a
kotalalika kyaka kyabo.
- 21 Ee, pa myaka 40, waali wabateekamaniizie mu
kaseeba,

☆ 9:17 9:17: Kuf 34.6; Mpe 14.18

☆ 9:18 9:18: Kuf 32.1-4

☆ 9:19 9:19: Mam 8.2-4

Kabili tebaabulilue kantu.
Ngubo yabo teyaazabukile,
Ni makasa abo teavimbile.

22 ☆“Wewe waabapeele bwanzio pa bukolo ni
ntundu ya bantu,
Kabili waabapeele byalo byaali byabazyun-
gulukiile.

Ba-anziizie kyalo kya Hesihoni kyaali
kyateekelue na Sioni,
Kabili ba-anziizie kyalo kya Basani kyaali
kyateekelue na likolo Ogi.

23 ☆Wewe waavuziizie baana babo nga ntanda ya
mwiulu,
Ni kubaleeta mu kyalo
Kiwaalaile basibo kuti bengile ni kwikalamo.

24 ☆Baana babo baingiile ni kupyana kyalo, ni we
wa-anziizie Bakanaani.
Wewe waabiikile Bakanaani mu maboko a
babo baana.

Bantu bobbe baakitile mubatoneene,
Ku makolo ni ku bantu ba mu kekio kyalo.

25 ☆Baapokele mizi ili ni byubo ni kyalo kili ni
muvundo.
Baapokele mizi ili ni bunonsi, nghanda izuz-
imo bintu bingi biweme,
Biina bya menda byaali byaimbilue,
Ni makaba a mizabibu, ni makaba a
mizeituni, pamo ni bimuti bili ni mazabo
engi.

Ni pakako, baaliile ni kwikuta,

☆ 9:22 9.22: Mpe 21.21-35 ☆ 9:23 9.23: Kut 15.5; 22.17; Yos
3.14-17 ☆ 9:24 9.24: Yos 11.23 ☆ 9:25 9.25: Mam 6.10-11

Baasambukile ni kwisansamusia mu
buwame bobe.”

26 ☆ “Anzia kyaali evio tebaakunakiile,
Bene baakusangukiile ni kufunghamina
mizilo yobe,

Baipaile bakabika bobe,
Babo baababikwiliile kuti babwelele kuli
wewe.

Baakitile bibalo bikata.

27 Ni pakako, waabapeene mu maboko a balwani
babo baabakyuziizie,

Inzi lubaali baema, baakuliliile.

Waabonvwile momo mwiulu.

Mu bwingi bwa nkumbu yobe waabapeele
banombozi

Baabafumiizie mu maboko a balwani babo.”

28 “Inzi lubaali basyaikeele bwino, kabili baaku-
luviizie,

Ni we waabalekeleele mu maboko a balwani
babo, ni bo baabateekele.

Musita ubaakubwelele ni kukulilila,

Waabonvwile momo mwiulu

Ni kubapususia nghendo ingi pa mulandu wa
nkumbu yobe.”

29 ☆ “Kabili waabasokele kuti babwelele ku mizilo
yobe.

Anzia kyaali evio, kabili baakitile kiitoni, ni
milao yobe tebaitwiliziizie,

Inzi baasangukiile milao yobe, i waalandile
nangue

Muntu waakanakila ezio milao waakaba ni
bukose.

Ba-alukile ni kiitoni, ni kufinia mitima yabo,
kabili tebaatonene kunakila.

30 ☆ Anzia kyaali evio, waabasipikiziizie myaka
ingi,

Ni kubasoka na Mweo obe kupitila mu bakabika,
Inzi tebaakunvwile,

Ni pakako waabalekeleele mu maboko a
bekala kyalo.

31 Anzia kyaali evio, mu bwingi bwa nkumbu
yobe,

Tewaabaloviizie, ao kubalekelela,
Pantu wewe uli Leza wa buwame ni wa nkumbu.”

32 ☆ “Kansi evi we Leza wetu, Leza Mukulu ni wa
buvinde,

Leza wakutiinia,
Leza aliwafikilizia kipingo kya ntono,

Izukila lyemo lyaali pali fwefue

Pamo ni makolo etu, ni bakulu betu, ni babitam-
bua betu, pamo ni bakabika betu,

Ni basiitue, pamo ni bantu bobbe bonse,
Lyemo litwaemene kutula pa musita wa makolo
a ku Asuria mpaka lelo.

33 Inzi wewe uli mulunghami mu milandu yonse
yaatukitikiile,

Pantu waakitile mu kisinka, anzia kine fwe-
fue twaaluviizie.

34 Makolo etu, ni banombozi betu, ni babitambua
betu, ni babikolue betu

Tebaanakiile mizilo yobe,
Tebaatwiliziizie mizilo pamo ni milao yobe i
waapingheene nabo.

☆ 9:30 9:30: 2 Mak 17.13-18; 2 Mil 36.15-16 ☆ 9:32 9:32: 2 Mak
15.19-29; 17.3-6; Ezr 4.2-10

- ³⁵ Anzia baali bali mu bukolo bwabo,
Ni mu buwame bobbe bukata buwaabapeele,
mu kyalo kikata kilimo nfukeezi
kiwabapeele,
Tebaakubombeelee, kabili tebaapilibukile
kuti balekele bikitua byabo bibiipile.
- ³⁶ Mona fwefue lelo tuli bazia. Tuli bazia mu
kyalo kiwaapeele babikolue betu,
Momo mubaaliile mazabo pamo ni binge
bintu biweme.
- ³⁷ Pa mulandu wa bibalo byetu,
Bunonsi bwa keno kyalo bulibwaya ku ba-
makolo balibatuteeka.
Balibatuteeka mubatoneene, ni nama yetu bal-
ibaikitila mubatoneene,
Tuli mu lyemo likata.”

Bantu baitabizyania

³⁸ Ni pa mulandu wa bebi bintu byonse, twakita
kipingo kya kisinka ni kukilemba. Evi bakulu
betu, ni Balawi, pamo ni babitambua betu,
basyusyuta ni kusinsikapo kamanino kabo.

10

¹ Bantu baasyusyutilepo ni kusinsikapo ka-
manino ni baba:
Ndabukizi Nehemia mwina Hakalia,
ni Zedekia.

Babitambua ni bo ni baba:

- ² Seraia, ni Azaria, ni Yeremia,
³ ni Pasuri, ni Amaria, ni Malkia,
⁴ ni Hatusi, ni Sebania, ni Maluku,
⁵ ni Harimu, ni Meremoti, ni Obadia,
⁶ ni Danieli, ni Ginetoni, ni Baruku,

⁷ ni Mesulamu, ni Abia, ni Miyaminu,

⁸ ni Maazia, ni Bilgai, ni Semaia.

Balawi ni bo ni baba:

⁹ Yeshua mwina Azania,

ni Binui wa mu baana bena Henadadi, ni
Kadimieli,

¹⁰ ni balupua babo ni baba:

Sebania, ni Hodia,

ni Kelita, ni Pelaia, ni Hanani,

¹¹ ni Mika, ni Rehobu, ni Hasabia,

¹² ni Zakuri, ni Serebia, ni Sebania,

¹³ ni Hodia, ni Bani, ni Beninu.

Banombozi ba bantu ni bo ni baba:

¹⁴ Parosi, ni Pahati-Moabu,

ni Elamu, ni Zatu, ni Bani,

¹⁵ ni Buni, ni Azgadi, ni Bebai,

¹⁶ ni Adonia, ni Bigwai, ni Adini,

¹⁷ ni Ateri, ni Hezekia, ni Azuri,

¹⁸ ni Hodia, ni Hasumu, ni Bezai,

¹⁹ ni Harifu, ni Anatoti, ni Nobai,

²⁰ ni Magipiasi, ni Mesulamu, ni Hesiri,

²¹ ni Mesezabeli, ni Sadoki, ni Yadua,

²² ni Pelatia, ni Hanani, ni Anaia,

²³ ni Hosea, ni Hanania, ni Hasubu,

²⁴ ni Halihesi, ni Pileha, ni Sobeki,

²⁵ ni Rehumu, ni Hasabuna, ni Maseia,

²⁶ ni Ahia, ni Hanani, ni Anani,

²⁷ ni Maluku, ni Harimu, ni Bana.

Kwitabizyania

²⁸ Fwefue bonse, Baizraeli, babitambua ni Bal-
awi, ni bakalinda ba pa mulyango, ni bakemba,
ni babombi ba mu Nghanda yakua Leza, pamo ni
bonse baali baikekele ku Bazima ba mu byalo pa

mulandu wa mafunde akua Leza pamo ni bakazi babo, ni baana babo balalume ni banakazi, ni kubalua muntu waali ni buvinde bwa kunvua,

²⁹ Baba bonse ba-ampeene pamo ni Baizraeli nabo, ni masiiko abo, baikakile pamo mu kitiipu ni kilapo kya kukonka milao ibaaapeelue na Leza kupitila muli Musa mubombi wakua Leza, pamo ni kunakila bwino mafunde ni milao ni myano yonse yakua Yawe Mulopue wetu.

³⁰ ✧Kabili twaalapile nangue tekuti tukoofie baana betu ku Bazima bali mu kyallo, ni fwe tekuti tukalekelele baana betu kuupilako.

³¹ ✧Bazima ba mu kyallo kine baleeta makwebo, ao nghano kuti basisie busiku bwa Sabata, fwe-fue tetukasitako pa bobo busiku ao sie bunge busiku buzuuke, kubalua mwaka wa kilooba tetukalima makaba, ni mizia yonse yaakeelelua.

³² ✧Kabili twaikitiile milao ya kupeela kimo kya bitatu bya shekeli mu bubombi bwa mu Nghanda yakua Leza wetu kubalua mwaka.

³³ Pa mikate ya kilangililo, ni pa ngelelo ya bunga ya lyonse, ni pa ngelelo ya kuziziiwa ya lyonse ya mu nsiku ya Sabata, ni mu nsikunkulu ya kubaluka kwa mwezi, ni nsikunkulu inge ilekenkeene, ni ya pa bintu bizuuke, ni ya pa ngelelo ya bibalo pa mulandu wakupwanika Baizraeli, ni pa miilo yonse ya mu Nghanda yakua Leza wetu.

³⁴ Fwe habitambua, ni Balawi, pamo ni bantu bonse twakiteya bubale, pa mulandu wa nkuni

✧ **10:30 10:30:** Kuf 34.16; Mam 7.3 ✧ **10:31 10:31:** Kuf 23.10-11; Bal 25.1-7; Mam 15.1-2 ✧ **10:32 10:32:** Kuf 30.11-16

ya kuleetua mu Nghanda yakua Leza wetu, nga mukibeelele mu nghanda ya basiitue, kuti iye yaleetua pa musita upalile, kubalua mwaka, evi iziziiwe pa bintamba byakua Yawe Leza wetu nga mukilembeelue mu mizilo.

³⁵ ✧ Kabili twaikitiile milao ya kupeela ntomono ya buzombozi bwa mazabo mu Nghanda yakua Yawe ni bwa mazabo onse a misango yonse ya bimuti kubalua mwaka.

³⁶ ✧ Kukonkana ni vikilembelue mu mizilo, kubalua libeli mwalalume wa muntu ni wa nama, apalile kutwalua mu Nghanda yakua Leza wetu ku babitambua baakaba babomba mu Nghanda yakua Leza wetu, ni kubalua libeli lyalalume lya kaana kena mbuzi ni kena mukooko.

³⁷ ✧ Kabili twaakaba twatwala bunga bwetu bwa buzombozi bwa mambo, ngelelo yetu ya mbezu, ni mazabo a misango yonse ya ku bimuti, ni ya bya kumina, ni ya mafuta ku babitambua mu miputule ya mu Nghanda yakua Leza wetu.

Kabili twaakaba twatwala kamo ka pa lyanondo ka mu buzombozi bwetu ku Balawi, pantu Balawi i baali baya kukolonghania kamo ka pa lyanondo mu mizi yetu yonse.

³⁸ ✧ Kitambua wa mu luvyalo lwakua Haruni waakaba wali pamo ni Balawi musita ubaakaba baya kukolonghania kamo ka pa lyanondo. Balawi lubalibakolonghania kamo ka pa lyanondo, bapalile bafumia kamo ka pa lyanondo ka pa

✧ **10:35 10:35:** Kuf 23.19; 34.26; Mam 26.2 ✧ **10:36 10:36:** Kuf 13.2 ✧ **10:37 10:37:** Mpe 18.21 ✧ **10:38 10:38:** Mpe 18.26

bebio ni kutwala mu Nghanda yakua Leza wetu mu miputule mu nghanda ya bukonto.

³⁹ Baizraeli ni Balawi bapalile kutwala ngelelo ya nghano, ni ya bya kumina, ni ya mafuta a mizeituni mu miputule mulimwasungua bibombelo bya mu kifuka kizuuke, momo mulimwaikala babitambua, ni bakalinda ba pa mulyango, pamo ni bakemba.

Ni fwefue tetukasia Nghanda yakua Leza wetu.

11

Bekazi ba mu Yeruzalemu ni bekazi ba mu mizi inge

¹ Pa kyamba, banombozi ba bantu baikeele mu Yeruzalemu. Bange bonse baateele bubale evi basaakulepo lupua lumo pa elia lyanondo lwa kuti luye lwikale mu Yeruzalemu muzi uzuuke, ni elia inge fundi ilikusyalapo, i ya kuya kwikala mu mizi inge.

² Bantu baapaalile balia bonse baipeele mu kutona kwabo kuya kwikala mu Yeruzalemu.

³ ☆Baba i bakulu ba biputu bya byalo baali baikeele mu Yeruzalemu, Baizraeli bamo, ni babitambua, ni Balawi, ni babombi ba mu Nghanda yakua Leza, pamo ni bena Solomoni baali baikeele mu Yudea kubalua muntu pa nkendo yakue mu mizi ilekenkeene.

⁴ Inzi bange ba mu mukowa wakua Yuda ni ba mu mukowa wakua Benyamina baile kwikala mu Yeruzalemu.

Baana balalume ba mu mukowa wakua Yuda baile kwikala mu Yeruzalemu ni baba:

Ataia mwina Uzia, Uzia mwina Zakaria, Zakaria mwina Amaria, Amaria mwina Sefatia, Sefatia mwina Mahalaleli, Mahalaleli mwina Peresi.

⁵ Peresi mwina Maseia, Maseia mwina Baruki, Baruki mwina Koli-Hose, Koli-Hose mwina Hazaia, Hazaia mwina Adaia, Adaia mwina Yoyaribu, Yoyaribu mwina Zakaria, Zakaria mwina Musiloni.

⁶ Baana balalume bena Peresi baali baikeele mu Yeruzalemu, baali babipami 468.

Ba mu luvyalo lwakua Benyamina ni baba:

⁷ Salu mwina Mesulamu, Mesulamu mwina Yoedi, Yoedi mwina Pedaia, Pedaia mwina Kolaia, Kolaia mwina Maseia, Maseia mwina Itieli, Itieli mwina Yesaia.

⁸ Ni pa kyamba kyakue kwaali, Gabai, ni Salai. Bonse pamo baali balalume 928.

⁹ Ni Yoeli mwina Sikiri i waali kiloolo wabo, ni Yuda mwina Hesenua i waali kiloolo wa bubili mu muzi.

Babitambua ni baba:

¹⁰ Yedaia, mwina Yoyaribu, ni Yakini.

¹¹ Seraia mwina Hilkia, Hilkia mwina Mesulamu, Mesulamu mwina Sadoki, Sadoki mwina Merayoti, Merayoti mwina Ahitubu mukulu wa mu Nghanda yakua Leza,

¹² ni ba mu mukowa wabo baali babombela mu Nghanda yakua Leza baali bali balalume 822:

Adaia mwina Yerobohamu, Yerobohamu mwina Pasuri, Pasuri mwina Malkia,

¹³ ni ba mu mukowa wabo, ni masiiko a basibo, baali 242,

ni Amasai mwina Azarieli, Azarieli mwina Azai, Azai mwina Mesilomoti, Mesilomoti mwina Imeri,

¹⁴ ni babipami ba mu mukowa wabo bali ni buvinde, bonse pamo baali 128, ni mulombozi wabo waali Zabdieli mwina Hagedolimu.

Balawi ni baba:

¹⁵ Semaia mwina Hasubu, Hasubu mwina Azirikamu, Azirikamu mwina Hasabia, Hasabia mwina Buni.

¹⁶ Sebetai, ni Yozabadi, bakulu ba mu mukowa wa Balawi, i baali bakenteleele miilo ya panze pa Nghanda yakua Leza.

¹⁷ Ni Matania mwina Mika, Mika mwina Zabudi, Zabudi mwina Asafu, ozu i waali mulombozi wa nghimbo ya kutasia ni mapepo. Bakubukia i waali wa bubili mu ba kwakue. Abuda mwina Samua, Samua mwina Galali, Galali mwina Yedutuni.

¹⁸ Balawi ba mu muzi uzuuke, bonse pamo baali 284.

Bakalinda ba pa mulyango ni baba:

¹⁹ Akubu, Talmoni, ni ba kwabo. Bakalinda ba pa mulyango bonse pamo baali balalume 172.

²⁰ Baizraeli bange, ni habitambua, ni Balawi, baali bali mu mizi yonse ya Yudea kubalua muntu mu nkendo yakue.

²¹ Inzi babombi ba mu Nghanda yakua Leza baali baikeele mu Yeruzalemu ku kapili ka Ofeli balombwelue na Ziha, ni Gisipa.

²² Kabili mwimanizi wa Balawi baali mu Yeruzalemu waali Uzi, mwina Bani, Bani mwina

Hasabia, Hasabia mwina Matania, Matania mwina Mika, wa mu mukowa wakua Asafu. Ozu Uzi i waali mulombozi wa bakemba ba mu Nghanda yakua Leza.

²³ Paali ni mizilo yaali yabiikilue na likolo ni milao ya kisinka yaali yabiikiilue bakemba, nga mwaali mwabeelele miilo yabo ya kubalua busiku.

²⁴ Petahia mwana mwalalume mwina Mesezabeli, Mesezabeli mwina Zera, Zera mwina Yuda, i waali wakwasia likolo mu milandu yonse ya bantu.

Bantu ba mu inge mizi ikata ni iniini

²⁵ Bantu bamo basyaile kwikala mu Yeruzalemu, baikeele mu mizi ya mumbali, pepi ni makaba abo. Bangepo pa ba mu mukowa wakua Yuda baikeele ku Kiriati-Araba ni mu mizi ya mumbali, ni mu Diboni ni mu mizi ya mumbali, ni mu Yekabuseli ni mu mizi ya mumbali.

²⁶ Bange ni bo baikeele mu Yeshua, ni mu Molada, ni mu Beti-Peleti,

²⁷ ni mu Hazari-Suali, ni mu Beri-Seba pamo ni mu mizi ya mumbali.

²⁸ Bange ni bo baikeele mu Ziklagi, ni mu Mekoma, ni mu mizi ya mumbali.

²⁹ Bange ni bo baikeele mu Eni-Romoni, ni mu Zora, ni mu Yarmuti.

³⁰ Bange ni bo baikeele mu Zanoa, ni mu Adulamu, ni mu mizi yabo ya mumbali, Lakishi ni makaba a mumbali, Azeka ni mizi ya mumbali. I kulanda nangue Bayuda baikeele mu nkendo ili pa bukata bwa Berseba lya ku nkungulua ni mu lulambe lwa Hinomu lya ku kabanga.

³¹ Ba mu mukowa wakua Benyamina baa-fumine ku Geba, baikeele ku Mikimasi, ni ku Aya, ni ku Beteli ni mu mizi ya mumbali.

³² Bange baikeele ku Anatoti, ni ku Nobu, ni ku Anania,

³³ ni ku Hazori, ni ku Rama, ni ku Gitaimu,

³⁴ ni ku Hadidi, ni ku Zeboimu, ni ku Nebalati,

³⁵ ni ku Lodi ni ku Ono, ni mu lulambe momo mwaali mwaikala bantu bamanine kukita bintu bilekenkeene.

³⁶ Balawi bange bamo ba ku Yudea, baakuukile ni kuya kwikala pamo ni baana bena Benyamina.

12

Babitambua ni Balawi

¹ Babitambua ni Balawi balia baabwelele ni Zerubabeli mwina Shealtieli pamo ni Yoshua ni baba:

Babitambua ni baba:

Seraia, ni Yeremia, ni Ezra,

² ni Amaria, ni Maluku, ni Hatusi,

³ ni Sekania, ni Rehumu, ni Meremoti,

⁴ ni Ido-Ginetoni, ni Abia,

⁵ ni Miyaminu, ni Moadia, ni Bilga,

⁶ ni Semaia, ni Yoyaribu, ni Yedaia,

⁷ ni Salu, ni Amoki, ni Hilkia, ni Yedaia.

Baba i baali bakulu ba babitambua ni ba mikowa yabo pa musita wakua Yoshua.

Balawi ni bo ni baba:

⁸ Yeshua, ni Binui, ni Kadimieli, ni Serebia, ni Yuda, ni Matania waali mulombozi wa nghimbo ya kutasia, wene pamo ni ba mu mukowa wakue.

⁹ Bakubukia ni Uno, ni ba mu mikowa yabo, baali baimana bakenteene musita wa kulonghana.

Nvyalo yakua Yoshua Kitambua Mukulu

¹⁰ Yoshua waavyele Yoyakimu, Yoyakimu waavyele Eliasibu, Eliasibu waavyele Yoyada,

¹¹ Yoyada waavyele Yonatana, Yonatana waavyele Yadua.

Bakulu ba mikowa ya babitambua

¹² Yoyakimu lu-aali Kitambua Mukulu, babitambua baali bakulu ba mikowa ni baba:

Meraia waali wa mu mukowa wakua Seraia, Hanania waali wa mu mukowa wakua Yermia.

¹³ Mesulamu waali wa mu mukowa wakua Ezra, Yehohanani waali wa mu lupua lwakua Amaria.

¹⁴ Yonatana waali wa mu mukowa wakua Maluki,

Yusufu waali wa mu mukowa wakua Sebania.

¹⁵ Adina waali wa mu mukowa wakua Harimu, Helkai waali wa mu mukowa wakua Merayoti.

¹⁶ Zakaria waali wa mu mukowa wakua Ido, Mesulamu waali wa mu mukowa wakua Ginetoni.

¹⁷ Zikiri waali wa mu mukowa wakua Abia, Piltai waali wa mu mukowa wakua Miniaminu ni Moadia.

¹⁸ Samua waali wa mu mukowa wakua Bilda, Yehonata waali wa mu mukowa wakua Semaia.

¹⁹ Matenai waali wa mu mukowa wakua Yoyaribu,

Uzi waali wa mu mukowa wakua Yedaia.

²⁰ Kalai waali wa mu mukowa wakua Salai,

Eberi waali wa mu mukowa wakua Amoki.

²¹ Hasabia waali wa mu mukowa wakua Hilkia, Netaneli waali wa mu mukowa wakua Yedaia.

Meena a babitambua ni a lupua lwa Balawi

²² Balawi ba mu elia nsiku yakua Eliasibu meena abo ni aza: Yoyada ni Yehohanani, ni Yadua baalembelue kuba bakulu ba nghanda ya basibo pamo ni babitambua bakulu mpaka mu buteeko bwakua Dario wa ku Persia.

²³ Ni Bena Lawi, masiiko a mu nghanda ya basibo, baalembelue mu kitabu kya bintu byaali byakitika, mpaka mu nsiku yakua Yohana mwana mwalalume mwina Eliasibu.

Butantiko bwa miilo ya mu Nghanda yakua Leza

²⁴ Bakulu ba Balawi, Hasabia, ni Serebia ni Yeshua mwina Kadimieli, baali baimana baken-teene ni Balawi nabo, baatantikilue kuti bembe nghimbo ya kulumba ni kusantila kukonkana ni mafunde akua likolo Daudi muntu wakua Leza.

²⁵ Matania, ni Bakubukia, ni Obadia, ni Mesulamu, ni Talmoni, pamo ni Akubu, i baali bakalinda ba pa mulyango, kabili i baali bakalinda ba nghanda ingi ya bukonto lya pa milyango.

²⁶ Babo i baaliko mu nsiku yakua Yoyakimu mwina Yoshua, Yoshua mwina Yozadaki, ni mu nsiku yakua ndabukizi Nehemia, ni yakua kitambua Ezra kasambilizia wa mizilo.

Kibumba kyazuukiwa

²⁷ Lubaazuukiizie kibumba kya Yeruzalemu baakebele Balawi mu nkendo yabo yonse, kuti beze bakite nsikunkulu ku Yeruzalemu

basansamukile ni kutasia koku balimukwimba, balizia binsekelebue, ni binanda ni mazeeze.

²⁸ Bakemba ba mu lupua lwa Balawi baakolongheene kufuma mu byalo bizingulukiile Yeruzalemu, ni kufuma mu mizi ya ba Netofati,

²⁹ ni kufuma ku Beti-Gilgali, ni kufuma ku makaba a Geba ni Azimaweti, pantu bakemba baali baikuuliile mizi yazingulukiile Yeruzalemu.

³⁰ Babitambua ni Balawi baisambile, ni kwiswesia kukonkana ni mbeela, kabili baaswesiizie bantu ni milyango pamo ni kibumba.

³¹ Na-anine banombozi ba Bayuda basele peulu kibumba. Naasaakwile mabumba abili akata a bakemba aali aimba nghimbo ya kutasia kuli akonkemo.

Libumba limo lyaile lya ku kulio pa muulu kibumba lyalungi ku mulyango wa kizyalala.

³² Babo bakemba baali baakonkelue na Hosaia, ni nsempu ya bakulu ba Bayuda,

³³ ni Azaria, ni Ezra, ni Mesulamu,

³⁴ ni Yuda, ni Benyamina, ni Semaia, ni Yeremia,

³⁵ ni baana bena babitambua baali batweme ntandala i Zakaria mwina Yonatana, ni Yonatana mwina Semaia, Semaia mwina Matani, Matani mwina Mikaia, Mikaia mwina Zakuri, Zakuri mwina Asafu.

³⁶ Bange ba mu mukowa wakue baakonkelepo ni baba: Semaia ni Azareli, ni Malalai, ni Gilalai, ni Maai, ni Netaneli, ni Yuda, ni Anani, baali balizia binanda byakua Daudi muntu wakua Leza, ni Ezra kasambilizia wa Mizilo waali wabatangiliile.

³⁷ Lubaafikile pa mulyango wa kasulo, baaselele mu biselelo bilungheeme ku muzi wakua Daudi, bapita nghanda ya bukolo yakua Daudi, ni kuya ku kyamba lya ku kibumba mpaka ku mulyango wa menda uli ku kabanga.

³⁸ Ni libumba lya bubili lya balia baali baimba nghimbo ya kusantila, baile lya kuso peulu kibumba, nene naakonkelemo nali pamo ni nsempu ya bantu. Twaile kupita lya pa lupungu lwa kikuka, mpaka kolia ku kibumba kikata,

³⁹ ni peulu mulyango wakua Efraimu, ni peulu mulyango wa kale, ni peulu mulyango wa masabi, ni peulu lupungu lwa ba Hananeli, ni lupungu lwa katua kamo, mpaka ku mulyango wa mikooko. Twaapeleeziizie lwendo lwetu ku mulyango wa bakalinda.

⁴⁰ Ni pakako, mabumba onse abili aali aimba asantila aimeene mu Nghanda yakua Leza pamo ni nene.

Nene pamo ni nsempu ya bantu ba pa baka-teeka.

⁴¹ Babitambua baali balizia ntandala ni baba: Eliakimu Maseia, ni Miniaminu, ni Mikaia, ni Elioyoenai, ni Zakaria, ni Hanania,

⁴² ni Misaia ni Semaia, ni Eleazari, ni Uzi, ni Yehohanani, ni Malkia, ni Elamu, ni Ezeri. Bakemba baimbile basamwine pamo ni Yesiraia mulombozi wabo.

⁴³ Bobo busiku bantu baeleele ngelelo ingi basangaleele pantu Leza waabasansamusiizie na nsansa ikata. Banakazi pamo ni baana ni bo baasangaleele. Nsungu ya nsansa ya mu Yeruzalemu yaunvwikile kule.

Ngelelo ya mpupo mu Nghanda yakua Leza

⁴⁴ Pa ozo musita, baasaakwile bantu bakusunga milue, momo mwaali mwasungua bintu bya ngelelo palua Nghanda yakua Leza, buzombozi bwa ntomono, ni kamo ka pa lyanondo, bibaali bakolonghania kufuma mu makaba a mu mizi kuti biye byali bya babitambua pamo ni Balawi kukonkana ni mafunde, pantu Bayuda baawamiinue na babitambua pamo ni Balawi baali babomba.

⁴⁵ ✧ Baafikiliziizie miilo i baali babombela Leza wabo ni ya kuzuukia nga mwaakitiile bakemba ni bakalinda ba pa milyango, nga mubeelele mafunde akua likolo Daudi ni akua Solomoni mwana wakue.

⁴⁶ Pantu kale, mu nsiku yakua Daudi ni Asafu, kwaali banombozi ba bakemba, kabili kwaali kwali nghimbo ya kulumba ni kutasia Leza.

⁴⁷ Kutula pa musita wakua Zerubabeli, ni Nehemia, Baizraeli bonse baafumiizie nsempu ya bupe bwa kubalua busiku pa mulandu wa bakemba ni bakalinda ba pa milyango, kabili Baizraeli baali bafumia ni inge nsempu pa mulandu wa Balawi, Balawi ni bo baali bafumia nsempu ya byabupe pa mulandu wa bantu ba luvyalo lwakua Haruni.

13

Bazima bafumiiwa mu Baizraeli

¹ ✧ Bobo busiku baabelengele kitabu kyakua Musa ni bantu batwiliziizie, mu kitabu

baasangile mwalembelue nangu Ba-amoni ni Bamoabu tebapalile kwingila mu kulonghana kwa bantu bakua Leza,

² ☆ pantu tebaabapokeleele Baizraeli ni kubapeelako bilio ni menda, inzi baamulipile Balama kuti abatiipe, anzia kyaali evio, Leza wetu wa-alwile ntiipu yabo kuba mapaalo.

³ Bantu lubaunvwile ezi mizilo, baafumiizie Bazima bonse mu Baizraeli.

Nehemia waleeta butantiko

⁴ Ntanzi, kitambua Eliasibu waabiikilue pa mwilo wa kusunga milue ya mu Nghanda yakua Leza wetu. Ozu Eliasibu waali wa mu mukowa wakua Tobia,

⁵ Kabili waali wamukitiile Tobia muputule ukata ubaali babiikamo kamo ka pa lyanondo ka bunga pa ozo musita, ni bubaani, ni bibombelo bya mu Nghanda yakua Leza, ni kamo ka pa lyanondo ka pa nghano, ni bupe bwa bya kumina, ni bwa mafuta, bintu byaali byafumiiwa na Baizraeli pa mulandu wa Balawi, ni bakemba, ni bakalinda ba pa milyango, pamo ni bupe bwa babitambua.

⁶ Pa ozo musita onse waali wakitika bebio, ne nsyaali ku Yeruzalemu, pantu mu mwaka wa 32 mu kuteeka kwakua Artasasta likolo wa ku Babeli, naabwelele kuli likolo. Pa kyamba naalombele nsambu kuli likolo

⁷ ni kubwelela ku Yeruzalemu. Koko i kumainikile bubi bwaakitile Eliasibu bwa kumupeela Tobia muputule mu misolo ya Nghanda yakua Leza.

⁸ Naafiitilue sana. Ni pakako, naapoozele bintu byonse byakua Tobia panze pa ozo muputule.

⁹ Pa kyamba naabiikile lifunde lya kuswesia miputule, kabili naabweziizie bibombelo bya mu Nghanda yakua Leza, pamo ni ngelelo ya nghano ni bubaani.

¹⁰ ✧Kabili naamwene nangue Balawi tebaali bapeelua kabili nsempu yabo. Ni pakako, Balawi ni bakemba baali babomba, baabutukile kubalua muntu waya ku kulima bukaba bwakue.

¹¹ Nene naasasiile bakateeka nalanda nangue, “Ale Nghanda yakua Leza yasiiluaki?” Naabako-longhaniizie ni kubabwezia pa miilo yabo.

¹² ✧Bayuda bonse baaleetele kamo ka pa lyanondo, ni bupe bwa nghano, ni bya kumina, ni mafuta mu mulue.

¹³ Bantu banaasaakwile kuba bakalinda ba mulue ni baba: Kitambua Selemia, ni kalemba Sadoki, ni Mulawi Pedaia, Hanani mwina Zakuri, Zakuri mwina Matania i waali nkonkani wabo, pantu baba i baali bamwene kuba ba kisinka, ni miilo yabo yaali ya u byabupe ku Balawi nabo.

¹⁴ We Leza wane nanguluke pa ozu mulandu, kabili tekulaba bikitua byane biweme binaakiitiile Nghanda yakua Leza wane ni miilo inaali nabombamo.

¹⁵ ✧Mu ezio nsiku naamwene Bayuda bange baali bafina bya kumina busiku bwa Sabata, ni bange baali batwama bitwamo, ni kutwika bapunda nghano, ni divai, ni mizabibu, ni tini,

✧ 13:10 13:10: Mam 12.19 ✧ 13:12 13:12: Mal 3.10 ✧ 13:15 13:15: Kuf 20.8-10; Mam 5.12-14; Yer 17.21-22

pamo ni misango yonse ya bitwamo bibaali batwala ku Yeruzalemu busiku bwa Sabata. Ni nene naabasokele nangue tebali na nsambu ya kusia mu bobo busiku.

¹⁶ Kabili ni balia baafumine ku Tiro bekee mu Yeruzalemu baaleetele masabi, ni busulu bwa misango yonse balimukusisia ku Bayuda mu Yeruzalemu busiku bwa Sabata.

¹⁷ Nene naasiliile bakulu ba Bayuda nabaana nangue, “Ale bobu bubi bumulimukukita bwa kutiikaania busiku bwa Sabata ni bwa musangoki?”

¹⁸ Kubako basiinue tebaakitilepo bintu bya ozu musango pakuti Leza wetu aleete busanzo pali fwefue, ni pa ono muzi? Mone vimutwaliliile kuleeta bwavia pa Baizraeli pa mulandu waku-tiikaania busiku bwa Sabata.”

¹⁹ Ni musita wa kyungulo lupaali pasyafiita, naalandile kuti milyango ya Yeruzalemu iizalue ntanzi ya kutendeka busiku bwa Sabata, tekuti iizulue mpaka Sabata paikaba kupua. Naabiikile bange ba pa babombi bane mu milyango ni kubaana nangue mu muzi tekuti mwingiziwe makwebo a misango yonse busiku bwa Sabata.

²⁰ Ni pakako, basulu ni balibasita misango yonse ya bintu mu nsiku imo imo baali baaleele panze pa muzi.

²¹ Naabasokele nangue, “Ale kimulimukulaalila panze pa muzi ni kiki? Kine mukabe kukita kabili evi vyenka, nakaba kumyuma.” Kutula papo tekuli muntu waabwelele kabili busiku bwa Sabata.

²² Naabaanine Balawi beswesie ni kuya kulinda milyango pakuti busiku bwa Sabata buzuukiwe.

We Leza wane nangulukeko palua ozu mulandu, kabili ungeleele kukonkana ni bwingi bwa ntono yobe.

²³ ✧ Mu ezio nsiku naamwene Bayuda baali baupile banakazi ba ku Ashdodi, ni ba ku Amoni, ni ba ku Moabu.

²⁴ Nsempu ya baana baavyelue na baba bantu, baali balanda lulimi lwa Ba-asidodi, ni ndimi ya bange bantu. Inzi tebaamanine kulanda lulimi lwa Kiyuda.

²⁵ Naabasasiliile ni kubatiipa, ni kunakulapo bamo pakati kabo, ni kubavukula misisi yabo, ni kubalapizia mu Liina lyakua Leza nangue, “Tekukoofie baana benu banakazi ku baana babo balalume, ni baana benu balalume tekuti bakoope baana babo banakazi, ni mwe benka tekuti mukakite evio.

²⁶ ✧ Eba, te byupo bya ozu musango byaamulengiizie Solomoni likolo wa Baizraeli kuti aluvie? Mu byalo byonse temwaali likolo nga wene, kabili waali watonenue na Leza wakue, ni Leza waamubiikile kuba likolo pa Baizraeli bonse. Anzia kyaali evio, banakazi baeni i baamulengiizie kuti aluvie.

²⁷ Ati emwe, i kulanda nangue mutonene fwe-fue tukonke mibeele yenu ni kukita bubi bukata bwa ozu musango, bwa kusinakila Leza wetu mu kuupa banakazi Bazima?”

²⁸ ✧ Umo wa mu baana bena Yoyada, mwinzikulu wakua Eliasibu Kitambua Mukulu, waali waupile mwana mwanakazi mwina

✧ **13:23 13.23:** Kuf 34.11-16; Mam 7.1-5 ✧ **13:26 13.26:** 2 Sam 12.24-25; 1 Mak 11.1-8 ✧ **13:28 13.28:** Neh 4.1

Sanibalati wa mu muzi wa Beti-Horoni.
Naamukumbile mu Yeruzalemu.

²⁹ We Leza wane, balangulukeko pantu bakiti-
ikaania bukitambua ni kipingo kya bukitambua
ni kya Balawi.

³⁰ Evi n'mbaswesiizie babitambua ni Balawi ku
bintu byonse bifumine ku Bazima, ni kubapeela
kubalua muntu mwilo wakue u-apalile kukita.

³¹ Naabaanine kuleeta bupe bwa nkuni, ni
buzombozi bwa ntomono pa musita upalile.

We Leza wane nanguluke pa bebi byonse ni
kunkitila biweme.

Kitaabua New Testament
The New Testament in the Taabwa language of the
Democratic Republic of the Congo: Kitaabua New
Testament

copyright © 2023 The Word for the World International

Language: Kitaabua (Taabwa)

Contributor: The Word for the World International

Kitaabua New Testament

The Word For The World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 Jul 2025 from source files dated 3 Jul 2025

24b09359-97a7-5b03-9034-d1da6e0b4934